

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.

Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 125. — ŠTEV. 125.

NEW YORK, FRIDAY, MAY 27, 1932. — PETEK, 27. MAJA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX.

DEMOKRATJE SO ODOBRLI GARNERJEV NAČRT

OD VSEH STRANI PRIHAJAJO
PRIPOROČILA ZA IZBOLJŠANJE
GOSPODARSKEGA POLOŽAJA

Program do'loča, naj se zviša kapital za konstrukcijo na tri milijarde dolarjev. — Za najnujnejše učaje naj ima predsednik na razpolago sto milijonov dolarjev. — Rdeči križ zahteva za bodočo zimo štirideset milijonov bušljev pšenice. Načrt republikanskega kongresnika La Guardia.

WASHINGTON, D. C., 26. maja. — Danes se je vršila konferenca voditeljev demokratske stranke, in pri tej priliki je bil odobren program speakerja Garnerja, naj vlada dovoli dve milijarde dolarjev za izboljšanje gospodarskega položaja. Nadalje zahteva Garner, naj se zviša kapital rekonstrukcijske finančne družbe na tri milijarde dolarjev in naj ima predsednik Hoover za najbolj nujne slučaje na razpolago sto milijonov dolarjev.

Nocoj so imeli takozvani "vstaši" obeh strank konferenco, in republikanski kongresnik La Guardia iz New Yorka je predložil svoj lastni pomožni načrt, ki se v bistvu strinja z Garnerjevim programom.

John Barton Payne, načelnik Rdečega križa, je sporočil danes predsedniku Hooverju, da bo potrebovala organizacija za prihodnjo zimo nadaljnjih štirideset milijonov bušljev pšenice za prehrano gladujočih. Pšenico naj da na razpolago farmska oblast. Štirideset milijonov bušljev, ki so bili že prej dovoljeni, bo uporabljenih do konca poletja. Predsednik farmske oblasti pravi, da mora kongres plačati pšenico.

HARRISBURG, Pa., 26. maja. — Na konferenci dobrodelnih delavcev, katero je sklical governor Pinchot, so vsi govorniki poudarjali, da je treba nadaljnjih državnih odredb, posebno za prihodnjo zimo.

Rev. James R. Cox iz Pittsburgha, ki je lanskega marca organiziral pohod nezaposlenih proti Washingtonu, je rekel, da so se izjalovila vsa upanja, da bi dobili nezaposleni kako pomoč od zvezne vlade.

BOSTON, Mass., 26. maja. — Pred zakonodajnim odborom je rekel danes bostonski župan J. M. Curley: — Niti pomisliti si ne drznem, kaj bo prihodnjo zimo, ako ne bomo takoj nekaj storili za nezaposlene. Zdi se mi, da človek ne bo več varen na ulici.

Nadalje je rekel župan, da bi moralo mesto kolektati na davkih enoinšestdeset milijonov dolarjev, pa je nakolektalo komaj deset milijonov.

BALTIMORE, Md., 26. maja. — Republikanska državna konvencija je naročila devetnajstim delegatom, ki se bodo podali na narodno konvencijo, naj glasujejo za predsednika Hooverja.

Resolucija glede splošnega glasovanja o prohibicijskem vprašanju je propadla. Proti ni je bilo oddanih 105 glasov, zanj pa 41. Značilno je, da je večina zatopnikov mesta Baltimore, ki slovi kot najbolj mokro v vsej deželi, glasovala proti tozadevni resoluciji.

PHILADELPHIA, Pa., 26. maja. — Na tukajšnjem letnem zborovanju Zveze republikank je Mrs. Dolly Curtis Gann, sestra podpredsednika Curtisa, slavila premišljeno in konstruktivno stališče predsednika Hooverja. Rekla je, da bi si s pomožnimi odredbami, kakoršne hočejo uveljaviti demokratje, dežela ne bila prav nič na boljšem.

CHICAGO, Ill., 26. maja. — V soboto se bo začela tukaj narodna konvencija komunistične stranke. Prvi delegati pod vodstvom C. A. Hathaway so že dospeli sem.

Kriza v angl. premogovni industriji

VETERANI NA POTI V WASHINGTON

Bivši vojaki so na potu s pacifiške obali v Washington. — Governor države Indiane jim je dal na razpolago tovarne avtomobile.

Washington, D. C., 26. maja. — Bivšim vojakom, katerih je 380 in ki prihajajo s pacifiške obali in do sedaj za vožnjo niso plačali šeničesar, je governor Harry G. Leslie dal na razpolago 24 tovarnih avtomobilov narodne garde, da jih popeljejo do meje države Ohio.

Do sedaj so vstavljali tovarne vlake, da so se vozili ter tudi avtomobile, ki so vozili na njihovem potu. Za seboj imajo sedaj polovico pota do svojega cilja. S seboj imajo peči, živež in šotore. V Washingtonu bodo predložili predsedniku Hooverju svoj zahtevo za vojaški bonus.

Železnica B & O jim ni več hotela dovoliti, da bi se vozili v tovarnih vozovih. Blizu East St. Louis, Ill., so veterani namazali tračnice z milom, da se je moral vlak ustaviti. Takoj je prišlo na kraj šest stotnih narodne garde. Šerif je nato nagovoril nekatere tretoce, da so dali veteranom avtomobile, da se se peljali v Washington, Ill.

Ko so prišli v mesto, so se takaj vtaborili na nekem pašniku blizu B & O železnice. Rekli so, da bodo vstavili prvi tovarni vlak, ki bo pripeljal mimo. Podpredsednik železnice C. W. Galloway, ki se je bal kake nesreče, je odredil, da po onem tiru ni vozil noben tovarni vlak. Zagrozil je tudi, da bo poklical na pomoč zvezno vlado, da mu dovoli, da so železniški uslužbeni zaprišeni kot deputiji, da bodo branili veteranom, da bi nadlegovali vlake.

— To vse nič ne pomaga. — je rekel vodja veteranov, trgovce W. W. Waters iz Portland, Ore. — Gremo v Washington in B & O nas ne more vstaviti.

Njegovi tovariši so brezskrbno ležali in sedeli po trati ter jedli in kadili.

Governor Leslie je spor poravnal s tem, da je dal veteranom avtomobile, ne mence se več za to, kako bodo opravili v drugih državah.

Governor države Ohio se že posvetoval s svojimi svetovalci, kaj bi bilo najprimernejše napraviti, ko pridejo veterani v državo.

Columbus, Ohio, 26. maja. — Governor George White je izjavil časnikiškim poročevalcem, da bo preskrbel, da tovarni avtomobili prepeljejo veterane preko države Ohio. Rekel je tudi, da je poslal governorju države West Virginia Williamu G. Conely brzojavko, v kateri ga je naprosil, da tudi ta država napravi veteranom slično uslugo.

MODERN FRANCOSKI DENAR

Pariz, Francija, 26. maja. — Francoska vlada je izdala nov kovani denar po en frank, na katerem je žensko podoba s pristrženimi lasmi.

ČEŠKA VLADA JE POSVARILA KOMUNISTE

Vlada zatira komuniste in Hitlerjeve pristaše. Razdeljuje zemljo med kmete. — Še poldrug milijon akrov zemlje za razdelitev.

Praga, Češka, 26. maja. — Ker je Čehoslovaška miroljubna in demokratična dežela, je odločna v tem, da zatire vse ekstremiste in naj se nahajajo na katerikoli strani politične tehtnice. Sedanje postopanje vlade je obrnjeno proti komunistom in narodnim socialistom z enako strogostjo.

Narodni socialisti so Hitlerjevega kova. To so večinoma nemškega pokolenja in večinoma dijaki. Njih namen je zveza z Nemčijo. Da prepreči to delovanje, je vlada zaprla voditelje, je razpustila vse njihove lažišportne klube in prepovedala nositi klubove znake.

Ravno tako postopa vlada proti komunistom, ki so zadnje čase pričeli s stavkami v 142 različnih rudnikih.

Ohenem pa vlada tudi razdeljuje zemljo med kmete, kolikor je ji je pripadlo po novi agrarni postavi. Razdelila bo poldrug milijon akrov zemlje, za kar je 375.677 prosilcev.

Predno je bila ustanovljena česko-slovaška republika, je pripadala zemlja večinoma plemenitašem in cerkvi. Število kmetov, ki so imeli nekaj akrov zemlje, je bilo zelo pičlo. Agrarna postava določa, da mora biti vsako posestvo, ki meri 375 akrov obdelane zemlje, ali pa 625 akrov gozdov, razdeljeno. Več kot toliko zemlje ne sme nikdo imeti. Dosedanji lastniki dobijo za odvzetjo zemljo odškodnino, na podlagi cene med leti 1913 in 1917.

Do sedaj je vlada razdelila že nad 20 milijonov akrov; večino gozdov pa si je pridržala država.

ARETIRANA ZARADI PIJANOSTI

Norwalk, Conn., 26. maja. — O pol dveh ponoči je bila aretirana v svojem avtomobilu grofica Lorenza Batchelor Piccio, ker je zadel v drug avtomobil. Policist jo je aretiral, ker je vozila avtomobil pod vplivom opojne pijače.

Grofica je pred leti skušala po begniti s svojim otrokom od svojega moža, grofa generala Pere Ruggiero Piccio, ki je bil tedaj poveljnik italijanske zračne službe.

General Piccio je poslal za pogrebno ženo pet vojaških aeroplanov in en motorni čoln, toda je srečno ušla zasledovalcem.

Poročena sta bila leta 1920 v Ameriki. V Ameriko se je vrnila leta 1926, leta 1929 pa je rimsko sodišče razveljavilo njun zakon.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

PRIDOBITEV NEMČIJE

V Eberswalde gradijo velikansko dvigalo, ki bo dvigalo ladje v kanalu. — Dosedanje naprave so ovirale promet.

Berlin, Nemčija, 26. maja. — V kratkem bo pri Eberswalde, severno od Berlina dokončano velikansko dvigalo, ki bo dvigalo ladje v Hohenzollernu kanalu, ki veže Berlin s Stettinom in Baltičkim morjem.

Do sedaj je bil promet po kanalu zelo oviran pri prehodu kanala v reko Oder. Ladje so večasi morale čakati po ves dan, da so bile spuščene iz kanala v reko. Ko so bile zatvornice po večletni rabi že zelo poškodovane, je bila nevarnost, da bi bilo v času popravil promet sploh ustaviti, so se zopet pričeli znanjati za načrt za dvigalo, ki je ležal v prometnem ministertvu že od leta 1926. Načrt so očistili prahu in po njem laskko letos pričeli graditi dvigalo.

Dvigalo je triumf tehnike. Visoko je 60 metrov in je zgrajeno iz železa in cementa. Močan motor potegne ladjo v dvigalo, ki nato ladjo prenese iz kanala v Oder ali pa obratno. Ves ta prenos vzame največ 20 minut.

Cela naprava je izdelana tako natančno, da sta pri obratu potrebna dva delavca.

ŽENA OBSODILA MOŽA

Troy, N. Y., 26. maja. — Gospod sodnik, udaril me je, — je rekla Mrs. William Gilboe. — In njen mož je mirno priznal.

— Dobro, — je rekel sodnik, — Mrs. Gilboe, vi obsodite svojega moža.

Žena dolgo in ježno gleda svojega moža. — Poleg tega me je tudi suval. Pošljite ga v ječo za 30 dni.

— O, Mary, — vzdihuje mož, — Ne bodi tako stroga.

Žena pa ježno odvrne: — Stroga! Obsoditi sem te hotela na šest mesecev.

OCTOPUS NAPADEL ČLOVEKA

Santa Rosa, Cal., 26. maja. — Trgovce Henry Palletti se zdravi vsled ran, katere je dobil v boju z octopusom v Shell Beach.

Palletti je nabiral ostrige v vodi, ki mu je segala do pasu. Naenkrat ovije velik octopus svoje tipalko okoli njegove roke in nato ga prime še z drugimi tipalkami. Palletti se je rešil octopusa s tem, da je z nožem odrezal več njegovih tipalk.

NEMČIJA SE OBOROŽUJE

Berlin, Nemčija, 26. maja. Kef Nemčije pričakuje poljski vpad v vzhodno Prusijo, je vojno ministertvo izdalo povelje na vojaštvo v Koenigsbergu, da ojači mejo na vzhodni Prusiji. Vojaštvo je dobilo nalog, da zaposli vse sposobne nezaposlene moške v smisl uversnillske pogodbe, kar pomeni, da vojaška oblast uporabi te ljudi za kopanje zakopov in utrjevanje mest.

PREMOGOVNI BARONI IN DELAVCI PRED NOVIMI BOJEM

LONDON, Anglija, 26. maja. — Vse kaže, da bo izbruhnil v premogovni industriji nov boj med premogarji in premogovnimi baroni in vsled tega boja bo prizadetih najmanj osemsto tisoč delavcev. V poslanski zbornici, kjer so se pečali s to zadevo, je izjavil minister za rudnike, Isaac Foote, da so slednjič izčrpane vse možnosti za dosego sporazuma.

Foote je nadalje rekel, da je vlada sklenila vložiti jutri posebno predlogo. Predloga, ki bo najbrž do 2. junija sprejeta, določa, naj ostane 7 in pol urni delovnik v veljavi že vsaj do odobritve nameravane ženevske konvencije.

Premogarji, ki ne goje posebne zaupanja v konservativno stranko, so sklicali za torek konferenco delegatov, ki se bo bavila s tozadevno predlogo. Njihovi zastopniki so medtem že vložili proti vladi skupni protest.

Prejšnja zakonodaja je določila skrajšanje delovnika na sedem ur, kar naj bi stopilo v veljavo dne 8. julija. Delavci so zahtevali, naj ostanejo plače iste.

Premogovni baroni so pa izjavili: — Sedem in pol urni delovnik mora ostati. Ako bomo prisiljeni skrajšati ga na sedem ur, bomo tudi plače znatno skrajšali.

Položaj je tako zapleten, da vlada ne vidi nobenega izhoda.

Foote je zanikal, da daje vladni predlog delodajaleem prednosti, toda premogarji mu tega ne verjamejo.

PREPOVEDANO ŽIDOVSKO BLAGO

Dunaj, Avstrija, 26. maja. — Vlada je prepovedala uvoz blaga iz Palestine, ker v državi ni dovolj denarja za plačevanje.

IZMET PAŠA V RIMU

Rim, Italija, 26. maja. — Ministrski predsednik Izmed paš in zunanji minister Rušdi bej sta prišla v Rim v namenu, da skleneta z italijansko vlado tesnejše prijateljske zveze. Bila sta zelo slovesno sprejeta.

Sam Mussolini je prišel na železniško postajo, da ju sprejme in pozdravi. Spremljal ga je zunanji minister Dino Grandi in mnogo vladnih uradnikov. Turška ministerska bosta ostala v Rimu štiri dni.

LJUDSKO ŠTETJE V RUSIJI

Moskva, Rusija, 26. maja. — Svet narodnih komisarjev je sklenil, da se v decembru 1933 vrši po celi Rusiji splošno ljudsko štetje.

STAVKA POŠTNIH

USLUŽBENCEV

NANKING, Kitajaka, 26. maja. — Vlada je odstavila poštnega ravnatelja Lungtafu, ker se je stavka poštних uslužbencev razširila po mestih Peiping, Tsinan, Loyang in drugih mestih.

Ravnatelj šanghajske pošte so zaprli pod obdolžbo, da je pozival uslužbenca na stavka.

ARHEOLOGI NA DELU

Arheologi preiskuje jo napise, ki so bili najdeni v Sodomi. — Učenjaki upajo, da bodo dognali vzrok porušenja.

Rim, Italija, 26. maja. — Strašni konec Sodome in Gomore in povest o razuzdanem življenju v obeh mestih bodo mogoče učenjaki mogli pojasniti iz zapiskov, ki so bili najdeni v razvalinah teh mest.

Odvodno je od papeževnega bibličnega zavoda, ako bo mogoče prebrati pisavo na raznih predmetih, katere so izkopali jezuitski arheologi v razvalinah mesta severno od Mrtvega morja. Dosedanje najdbe jasno kažejo da je mesto pogorelo.

Potom primerjave hieroglifov starega Egipta, Kaldeje in Krete upajo, da bodo tudi mogli razrešiti pisavo in določiti jezik, ki so ga govorili prebivalci Sodome in Gomore.

Pater Alkes Mallon, ki je Francoz, vodi izkopavanja v Palestini, pater A. Deimel, ki je Nemec, pa v Rimu študira fotografiranje posnetke, katere je napravil pater Mallon. Pater Deimel zna vse stare orientalske jezike.

Pater Mallon je izkopal nad 500 kamenitih plošč in opek z napisi. Med drugim je našel tudi mnogo vaz, razne posode in orožja.

Mallon in Deimel sta že razrešila nekatere znamenja na posodah.

Vsi pisмени znaki so v ravnih črtah, le malo znakov je zaokroženih. Najbrže so se pisarji izogibali zaokroženih znakov, ker je bil kamen pretrd.

DENAR V KLAVIRJIH

Washington, D. C., 26. maja. — Na konvenciji uglasiteljev klavirjev je bilo dognano, da je med tipkami klavirjev mnogo denarja. Uglasitelji trdijo, da ima vsak klavir povprečno po šest kosov kovanega denarja. V deželi je 15 milijonov klavirjev in vsi imajo med tipkami precejšnjo vsoto denarja. V Ameriki je 2900 uglasiteljev, med njimi pa samo dve ženski.

OMEJENO ŠTEVILO DUHOVNIKOV

Mexico City, Mehika, 26. maja. Neko poročilo iz Toluca pravi, da je legislatura sprejela predlogo, po kateri je določeno, da sme biti v državi Mexico samo 34 duhovnikov. Prejšnja postava je dovoljevala 150 duhovnikov.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sauer, President E. Sencik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja list za Ameriko \$7.00
in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
En pol leta \$3.50 Za inozemstvo za celo leto \$7.00
En četrt leta \$1.50 Za pol leta \$3.50
Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni in praznikov.

Dopolni bres podpisa in osebnosti se ne pričbujejo. Denar naj se blagoviti poklijiati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalitke naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

USODEPOLNO NASPROTJE

Pred kratkim je pozvalo enajst uglednih državljanov, šest republikancev in pet demokratov, kongres, naj čimprej spravi proračun v ravnovesje in naj uveljavi davčni načrt.

Ta poziv je bil povsem na mestu, kajti nasprotje med eksekutivno in kongresom postaja vedno ostrejšo in vedno bolj gine upanje, da bo sedanji kongres sploh mogel kaj doseči.

Dokler bodo zrlj na ta življenjsko-važna vprašanja skozi strankarske naočnike, ni ničesar dobrega pričakovati.

Klie, da je treba zvezni proračun uravnovesiti, je postal nekako politično geslo.

V dobrih letih je bilo mogoče Združenim državam znižati svoj narodni dolg za več milijonov dolarjev, in če sedanji primanjkljaj ne bo v dveh ali treh letih pokrit, se bo to brez dvoma zgodilo v poznejših letih.

Zaenkrat je potrebno, da se vodilni krogi zedinijo glede metod, kako bi bilo mogoče izboljšati sedanji gospodarski položaj.

Narod zahteva dela in zaslužka. Narod noče miloščine. Toda zvezna vlada bo zamogla direktno podporo nezaposlenim le na ta način prepričati, če bodo washingtonski gospodje prenehali samo govoriti in se bodo lotili resnega dela.

Politične fraze o novi razdelitvi narodnih dohodkov, o nasprotju med delom in kapitalom, o polomu gospodarstva reda itd., s katerimi love politični kandidati široke mase narode, so prazne obljube, ki narod le razburjajo, pomagajo mu pa prav nič.

Pa tudi stališče predsednika Hooverja ni pravilno, ker hoče edinole s pomočjo privatnega kapitala izboljšati razmere ter dovesti narod na boljšo pot.

Težava je v tem, ker se potom delovanja rekonstrukcijske korporacije in zveznih rezervnih bank sproščeni privatni kapital še ni vdejal v gospodarskem prometu, kajti po produktih privatne trgovine se ni zadostnega povpraševanja.

Hoover noče ničesar slišati o tem, da bi potom izdaje bandov financer velike javne gradnje. On hoče, da bi se vsa ta dela završila na izključno trgovski podlagi.

Nesmiselno bi bilo, če bi obe stranki odločno vztrajali na svojem stališču.

Nasprotja je treba omiliti in treba je najti pot za sodelovanje obeh strank skupnemu cilju nasproti.

Narodu je presneto vseeno, če mu pomaga demokrat ali republikanec.

Glavna stvar je, da mu kdo pomaga.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA-STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	\$ 4.00	Lir 100	\$ 5.90
Din 300	\$ 5.90	Lir 200	\$ 11.50
Din 400	\$ 7.80	Lir 300	\$ 16.80
Din 500	\$ 9.50	Lir 400	\$ 22.00
Din 1000	\$ 18.50	Lir 500	\$ 27.00
Din 5000	\$ 91.50	Lir 1000	\$ 53.25

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lir n dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.00 morate poslati	\$ 5.70
" " " 10.00	\$ 10.80
" " " 15.00	\$ 15.90
" " " 20.00	\$ 21.00
" " " 25.00	\$ 26.10
" " " 30.00	\$ 31.20

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za pristojbino \$1.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

215 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

Sirov nočni napad.

V Poljčanah se je odigral obžalovanja vreden dogodek. Skupina petih vinjenih fantov je brez vsakega vzroka z noži napadla brata rudarja Šrotova iz Spod. Poljčan, ki sta se vračala ob tej uri z brežniškega premostovnika z dela domov. Oba sta dobila hude rane, zlasti starejši brat, ki so ga zabodli v pljuča. Ranjena je bržčas tudi prsna mrena. Po odredbi zdravniška se nevarno ranjenega mladenika še isto noč ob 23. v vlakom prepeljali v celjsko bolnico. Drugi brat, ki je zaenkrat še v domači oskrbi je dobil močno rano v levo roko. Isti čas se je vračal proti domu tudi hišni posestnik Kostanjevec. Ko je hotel ubogima fantoma pomagati, so se njega premikastili z latami. Potem so se izgubili v noč proti Križnemu vrhu. Oba Šrotova napadalec nista spoznala. Na mestu napada se je našel klobuk. Enega brezvestnih napadalec so orožniki, ki z vso vestnostjo iščejo še ostale krivce, že prišli.

Smrtna žrtve podivjanega bika.

3. maja popoldne je skoro vsa banjeloška župnija spremila k zadnjemu počitku tragično preminulega 50-letnega posestnika Jožeta Ložarja. Pogreb je pokazal, kako so cenili moža, ki je bil znan daleč naokrog kot pameten gospodar in skrben družinski oče.

29. aprila je posestnik Ložar še zdrav delal na polju in ni slutil, da ga bo zadela tako nesrečna smrt še istega večera. Zvečer je bilo treba gnati živino na vodo. To delo je dosedaj opravljal najstarejši sin. Ker ga takrat ni bilo doma, se je odpravil gospodar sam in pogljal živino proti vaski mlaki. Med živalmi je bil tudi mlad bik, ki je že med potjo nagajal gospodarju in uhajal. Komaj ga je spravil proti mlaki, se je bik obrnil proti gospodarju, se zaletel vanj in z vso silo treščil Ložarja ob cementirano obzidje mlake.

Ložar je obležal nezavesten na tleh. Podivjani bik je navalil na ležečega gospodarja in ga začel obdelovati z rogovi in mu pri tem stlačil prsni koš. Nesrečo so zaznale najprej neke ženske, ki so tudi gnale živino na vodo. Te so začele bika dražiti, da bi se obrnil proč od Ložarja, kar je tudi storil. Bilo pa je že prepozno. Hudo ranjenega moža so nato odnesli v hišo in poklicali iz Broda zdravnika. Posestnik Ložar je ležal nezavesten dva dni, nato pa je, ne da bi se zavedel, zvečer umrl. Ložar zapušta ženo in deset otrok, od katerih sta komaj dva preskrbljena.

Umrljivost v dravski banovini.

Po statističnih podatkih higijskega zavoda je lani v dravski banovini umrlo 18,789 oseb, med njimi 9643 moških in 9146 žensk. V prvem starostnem letu je umrlo 2382 moških in 1810 žensk. Večjo umrljivost moškega spola je zasledovati vse do 5 leta, od 5. do 10. leta pa umira ženski spol v večji meri. Do 20. leta ni nato opaziti posebnih razlik. Le v dobi dozorevanja je umrljivost žensk spet večja. Od 23. do 42. leta je večji odstotek umrljivosti ženskega kakor moškega spola, od 42. do 55. leta je večja moška umrljivost. V starosti nad 90 let je v dravski banovini lani umrlo 52 moških in 60 žensk.

V treh dneh tri obdukcije v Litiji.

12. maja je bil ogled trupla mlade Rozalije Šinkovčeve od Sv. Križa, žrtve nesrečne ljubezni. 13. maja je pobitela sodna komisija na Vače, kjer je nenadno umrl čevljar Osepek s Potoka. Domneva domačinov, da je Martin podlegel poškodbam iz nedavnega pretepa, je bila po zdravniškem izvidu ovržena. Fant je dobil pred nedavnim močno ušesno vnetje. Ker se ni prepustil zdravniški negi, mu je udarilo oholenje v notranjost, nakar je sledilo vnetje možganov. V velikih mukah je izdihnil in pokopali so ga na Vačah. Ko se je sodna komisija vračala domov, je pribrazil na motorju v Litijo komandir svetokriške orožniške postaje Karo, ki je spročil nov žalosten dogodek.

Vaščani z Moravé so že nekaj

dni opazovali čudno vedenje posestnika F. 13. maja popoldne je prišla iz hiše z zakrito košarico in krenila v gozd. Daleč v osrčju gozda se je spustila v globel in je pričela kopati. Nato je vzela iz košarice zavitek, ga položila v svežo jamo, ki jo je zakopala in pokrila z listjem. Prav oprežno se je vrnila na dom misleč, da je ni videl nihče. Ženo pa so sosedje opazovali. Odprli so pjamo in v njej našli otroško trupelece. Sledila je aretacija, a posestnica se zagovarja, da je otroče prišlo že mrtvo na svet. Iz strahu in zaradi sramote ga je skrivala že tri dni v omari in ga šele omenjenega dne nesla v gozd. Poročena je, a njen mož biva že tri leta v Ameriki. Zadnje leto se je spoznala z nekim delavcem.

Sodna komisija je odšla k Sv. Križu, kjer bo obducirala trupelce novorojenčka. Domača babica je izjavila, da je bilo dekletce rojeno v zdravem stanju.

Ljubavna tragedija.

Prebivalstvo svetokriške okolice je močno pretresla ljubavna tragedija, katere žrtvi sta 39-letni čestiar in lovec Jože Sotlar in 19-letna Rozalija Šinkovčeva, hči posestnika. Vdovec Jože Sotlar je že dalje časa gojil do lepe Rozalije ljubav in sta se tudi prav dobro razumela, vendar je zadnje čase bilo na njem opaziti znake močne potrnosti. 9. maja sta se zapet sestala in sta se zvečer po daljšem pomenku podala v gostilno. Ker se Sotlar nikakor ni dal potolažiti, je dekle prosilo gostilničarja, naj mu odvzame puško, ki jo je imel seboj. Sotlar je nato pristal in je gostilničar odnesel puško na podstrežje, kjer je je zaklenil v omaro. Ko so se nekaj časa pili, je Sotlar povprašal, če lahko z Rozalijo prenoči v gostilni. Gostilničar je oba odvedel v skupno spalnico. Noč sta mirno prespala, zjutraj je Rozalija povprašala za zajtrk, nakar sta se s Sotlarjem premislila in naročila, da jima skuha nekaj vina. Sama sta ostala v spalnici, dočim so drugi šli po opravih.

Rano dopoldne sta odjeknila dva strela. Domači in sosedje, ki so takoj slutili nesrečo, so vdrli v sobo in uzrli pretresljiv prizor. Na tleh je vsa v krvi ležala Rozalija, ob glavi sta ji goreli dve sveči. Blizu tam se je hropeč zviljal v bolečinah čestiar Sotlar, takisto ves okrvavljen.

Nemudno je bil o dogodku obveščen orožniški narednik Karo, ki je prihitel v gostilno, nato pa naprosil svetokriškega trgovca Roberta Vidmarja, da je z motorjem odbrzel po zdravnika v Litijo. Dovedel je zdravnika dr. Premrova v tri ure oddaljeni kraj. Žal za Rozalijo ni bilo več pomoči in je zdravnik mogel le ugotoviti, da je bila z lovsko puško streljena v trebuh in da je izdih-

Dopisi.

8 pota.

To naj bo v spomin blagopojnemu misijonarju Buhu, ki je osemindeset let deloval med Indijanci. Tudi letos sem mislil okrasiti na Spiminski dan njegov grob, pa mi zastran bolehnosti, žal, ni mogoče.

Ko sem bil pred desetimi leti na ta dan ob njegovem grobu, so bile navzoče tudi tri Indijanke, ki so polglasno molile v svojem čipeva-narečju, ter polagale cvetje na Buhov grob. Cvetlice nam je bil poslal Mr. Matija Matzele iz Oakland, Cal.

Letos zamorem biti le v duhu poleg njegovega groba, ki se nahaja pod velikim javorjevim drevsom. Napis na spomeniku pravi, da je bil Buh rojen 17. marca 1833 in je umrl dne 2. februarja 1922.

Po omenjene Indijanke sem bil šel pred desetimi leti v Cloque, Minn., v indijansko naselbino, katero je dolgo časa oskrboval danes v Red Lake delujoči indijanski misijonar Simon Lampe v družbi misijonarja Ločnikarja. On deluje med Indijanci že nad štirideset let, le škoda, da zadnji čas boleha na sladkorni bolezn.

Kmalu pa Buhovi smrti se je začela akcija, da bi se postavil zašlužnemu možu spomenik, toda takoj so se pojavili nekateri in so začeli blatiti plemenito delo.

Sedaj prihajajo v Duluth, Minn., glasovi, da se je tozadevno delo živelo, toda v sedanjih slabih časih je težko storiti kaj konkretnega. Načrt za spomenik je bil napravljen znani slovenski arhitekt Jager.

Upati je, da se bodo časi kmalu izboljšali in da se bo tudi začeta akcija uspešno završila.

V takih plemenitih zadevah bi ne smeli zavist in binavščina igrati nobene vloge. Vedno sem trdil in še danes rečem: Če kdo zasluži, zasluži pokojni Buh, da mu izkaže naš narod v Ameriki svojo globoko hvaležnost.

Matija Pogorelec.

Porterville, Cal.

V sredo zjutraj 18. maja, je vso drvelo v mesto. Pred deveto uro so bile vse ceste polne avtomobilov in radovednega občinstva da vidijo nekaj kar še niso videli v življenju.

Prejšnji dan se je bliskovito raznesla novica, da bo letel nad Porterville, največji balon na sve-

nila v silnih bolečinah. Sotlar je bil ob zdravniškem prihodu si-ecer nezavesten, toda zdravnik ga je obudil in ugotovil, da je strel, namerjen v sree, zgrešil in zadel bolj na levo, v podpaždušje. Zdravnik je torej nasvetoval, da ranjenega nemudno prepeljejo do železniške postaje Stare Lake in od tam v kandijsko bolnišnico.

Peter Zgaga

SPOMINSKI DAN.

Spominski dan ali "Decoration Day" je eden največjih in najbolj pomembnih ameriških praznikov, posvečen spominu mrtvih in obenem tudi bodrilo živih.

Ta dan krasi ljudje grobove

tu "Akron". Malo pred deveto uro so začele požarne sirene piskati v znamenje, da se bliža velikan in kralj zračnih višin, kar pa je bilo nepotrebno, ker ga je občinstvo že dalje časa opazovalo v daljavi, premikajočega se od juga proti severu. Bil je viden na mišje v daljavo kakor bel oblak, ki se je navidezno počasi pomikal. Čim bližje je prihajal, tem večji je postajal. Mnogi so mislili, da je letel okrog 300 čevljev visoko. Izvedenci trdijo, da je moral biti od 2000 do 3000 čevljev visoko. Iz vseh šol je šolska mladina na planem nestrno pričakovala, da vidi nenavaden prizor. Malo pred deveto uro se je približal mestu in zaokrožil nad višjo šolo proti severozapadu.

Vsem mestom na vzhodni strani Californije bodo dali priliko, srebrno barvan "Akron". Pristal je tisti večer v San Francisco, kamor je bil namenjen. Čez nekaj dni bo poletel čez Oregon in Washington, potem nazaj ob Pacifični obali v San Diego. Prihodnji mesec se vrne, tako pravijo, na svoj dom v New Jersey.

Nekaj podatkov: "Akron" je dolg 785 čevljev, vsebuje 6 milijonov 500,000 kubičnih čevljev helijuma plina, ki je mnogo lažji od zraka. Velja je \$5,375,000. Povprečna hitrost je 83 milj na uro. Nosí seboj 60 ton kuriva, je opremljen z osmimi motorji, ki proizvajajo skupno 4500 konjskih moči. Prevažati zamore 100 potnikov in 50 mož posadke. To pot je imel na sebi 12 častnikov 45 mož. — Njegov poveljnik je commander Charles E. Rosendahl.

J. R. Simonich.

PLESNI REKORD IMAJO MADŽARI

V budimpeštanskem cirkusu Bektovu se je vršila zadnje dni tekma za svetovni plesni rekord. Dosegla eta ga 21-letni pekovski pomočnik Ladislav Toth in 27. letni šofer Ludovik Neumann. V soboto o polnoči sta plesala rekorderja do polnoči. Ob tej uri se je zbralo v cirkuski areni veliko število občinstva, ki je hotelo prisostvovati ugotovitvi, da je pripadel plesni rekord Madžarom.

Predsednik zveze madžar, arhivistov je imel nagovor, v katerem je poudarjal važnost tega dejstva. Plesalci so nato dobili dovoljenje za 25-minutni odpočitek, nakar se je ples začel iznova. Rekorderja sta izjavila, da bosta plesala še do rane zore.

POZOR, ROJAKI!

Sledeče stranke so svojačasno izročile potniškemu oddelku Sakser State Bank razne listine v svrhu preskrbe potnega lista. Listine, ki jih hrani banka so: stari potni listi, domovinski in krstni listi, davske knjige, državljski papirji itd.

Imena strank objavljamo, ker želimo, da se nam zglasijo, da jim zamoremo listine vrniti.

Frank Anzur, Jožef Bergant, Ivan Eric, Anton Ceh, Jakob Creslovnik, Frances Dragar, Jožef Gustinčič, Jakob Hrzenjak, Matt Jurkovič, Angela Kosirnik, Mary Korknik, Frank Kros, Ivan Kraker, Frank Krasovec, Anna Lubšina, Franciška Majhen, Florian Mareng, Jožef Medved, Jožef Mezie, Frederik Wm. Meuser, Anna Music, Johan Nemec, Franciška Poje, Jakob Popit, James Potišek, Ivan Požar, Gregor Primec, Ivan Skender, Fani Stariha, Jožef Sterk, Matija Svet, Fanie Wolf, Antonio Zell. — Sakser State Bank in Liquidation, 31 Mulberry St., New York, N. Y.

svojih dragih ter se jih v molitvi spominjajo.

Toda ti spomini ne smejo biti preveč žalostni in turobni.

Naš pesnik Župančič je pozval slehernega živeca (to je živega človeka) z besedami: — Pojdi med grobove, tiho požaluj žive; svoje dneve brez mrlicev snuj!

In res je tako. Brez mrlicev snujmo dvojne dneve, kolikor nam jih je še odmerjenih. In ko bo ugasnila zarja zadnjega dne, bo tudi nam napočilo boljše življenje.

Kaj bi žalovali za onimi, ki jim je dosti boljše nego je nam.

In ko bo ugasnila zarja zadnjega dne, bo potrkal truden popotnik na nebeska vrata.

— Kdo si? — bo vprašal sveti Peter.

— Peter sem — mu bom ponižno odgovoril.

— Po glasu sem te spoznal, soimenjak — bo rekel ter bo brez obotavljanja odprl težka zlatata vrata. — Kar notri stopi — bo dejal — samo tebe je še manjkalo.

Malo nerodno mi bo, kot je pač človeku, ko vstopi v nov in lep kvartir, v katerem bo moral vedno stanovati.

— Kolaj si si pa zadnjič čevlje osnažil? — me bo vprašal strogi vratar.

Ker je v nebesih laž strogo prepovedana, mu bom moral popraviti razodeti, da takrat, ko sem se zadnjič vozil s ferryjem z newyorške dvainštiridesete ceste proti New Jersey. Zadnja štiri leta se poslužujem Hollandovega tunela ali pa Hudsonovih Vrat, toda v teh predorih ni nikogar, ki bi čevlje snajil.

— Na, kar te copate natakni — bo dejal — in tole belo kimono, da ne boš delal pohujšanja s svojim zemeljskim oblečilom. Veš, na š angelji so v tem pogledu precej natančni.

Ko bom storil, kar mi bo ukazano, bom postal še bolj neroden. Copate namreč sovražni iz dna svojega srea, v kimoni me pa tudi še nobena ženska ni videla. Še tistih, ki so me videle v gatah, je strahovito malo.

— Zjaj pa pojdi in se malo razglej, kako je pri nas — bo dejal sveti Peter. — Kar nič se ti ne treba bati. Fruštek je od sedmih zjutraj pa do enajstih, od enajstih do treh popoldne je kosilo, ob treh se prične večerja, nato je pa do ranega jutra samo pristno nebesko veselje.

In odveselje se bom po svoji novi širni domovini, in pri duši mi bo kot mi je bilo tedaj, ko sem dospel, od vsega sveta zapuščen grinar, v Ameriko. Tedaj nisem imel nikogar, v nebesih bo pa vse drugače. V nebesih bo dosti oldtajmarjev, ki mi bodo z veseljem povedali, kaj in kako.

— Na, kam pa kam? — me bo potepal nekdo po rami.

Ozrk se bom in opazil svoječasnega ronarja Janeza, ki se je pred dobrimi šestimi leti poslovil od nas.

Po prisrčnem pozdravu mi bo razodel:

— Z ronanjem ni takaj v nebesih kaj prida, pa saj menda tudi na zemlji niste dosti na boljšem v tem pogledu. Ronam le tako iz navade, ko mi je dolgčas, pa Gabrijelu pomagam vknjževati dobra in slaba dela. Zaenkrat kar tukaj notri stopiva. Gotovo si žejen od dolge poti.

Skozi pozlačena vrata bova stopila v prostor, kjer bo tako dolga bara, kolikor bo neslo oko.

In ob bari sami stari znanci in prijatelji. Joj, koliko časa jih že nisem videl, pa se mi bo zdelo, da so se vsi silno pomladili.

Za baro pa sami angelji nebeski in nobenega cashregistra kajti tam gori ne poznajo denarja, ampak je vse za boglona.

Zvečer bodo nastopile trume angelov s harfami, cimbal in drugimi instrumenti, nedolžne device bodo privrele od vse strani, in Peter Zgaga, ki ni na zemlji nikdar plesal, bo zaplesal v nebeskem veselju.

In nagloma bo ginil spomin: na križe in težave, na muko in trud, na skrb in prevaro, na depresijo in na vse druge naglavne grehe trpečega in pokorečega se človeka.

Tako bo torej tam gori. Zakaj bi torej žalovali za onimi, ki so že tam? Zavidanja so vredni. Blagor jim!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

BELE ROŽE

R. GENTY:

— Zatočiti moram Deniso. Je vedno neznošljiva.

Gospa Harplioné si je mirno obrišala oči in vprašala:

— Deniso Penvernovo?

— Da.

— Kaj pa je storila?

— Ta čas, ko sem jo danes prišla izpraševala, je narislala s kredom v kotu smešno postavbo in napisala pod njo: "Gospodična Bigova." Gotovo boste priznali, gospa predstojnica, da je to predrzno neobalnostvo.

— Priznam, gospodična Bigova, da je to malo neokusna šala.

— Vtrajam torej na eksemplarnem kaznovanju omenjene gojenke. Predlagam, naj se gospodična Penvernovo prepovedo izprehodi za štirinajst dni.

— To je nezalostna strogost.

— Bila sem glede na vašo osebno načela glede vzgoje do danes potrpežljiva, toda če ne nastopim, zdaj, ko moja učiteljska avtoriteta omajana.

Gospa Harplioné je odločila očala, zakajšala, prestavila in svoji pisalni mizi vazo z belimi rožami odgovorila s prevdankom:

— Dragi gospodična Bigova, vaš pritožba je utemeljena. Učenci morajo spoštovati svoje učitelje. To je osnovno pravilo vsake vzgoje. Zato mi pa dovolite opozoriti vas, da je naša dolžnost, predno začnemo strogo kaznovati, prepričati se, kaj je napotilo dijaka, da se je pregrešil, in da-li se ne da njegovo srce pridobiti zla. Vedno si moramo prizadevati, vzbuditi v mlademu srečo samo plennita čustva.

— Toda naša potrpežljivost ima tudi svoje meje.

— Seveda, toda predno bom kaznovala gospodično Penvernovo, kakor želite, mi dovolite, da sama sregovorim z njo. Če bo treba, ji nalozim kazni, ki se vam zdi dober primer.

— Prav. Prepričana sem, da se boste strinjali z menoj. Denisa je zelo razposajena. Na njo ne bo vplivala niti velika dobrota vašega srca.

ca. Takoj jo pošljem k vam.

Gospa Harplioné je čutila ironijo, skrito v predzadnjem stavku stroge učiteljice. Skomignila je z rameni in polskala izpridevala gospodično Penvernovo. Ta čas je nekdo potrkal.

— Prosto.

Vstopila je Denisa. Svetločrna velikih črnih oči, skoraj plaha. Človek bi ne verjel, da je zmožna takega pobalinstva, kakršnega jo je dožila gospodična Bigova. Obstala je pri vratih in niti ganiti se ni upala.

— Stopite bliže, drago dete. Saj gotovo veste, zakaj sem vas dala poklicati?

Denisa je prikimala in povedala pravo.

— Baš sem pregledovala vašo izpridevalo. V splošnem imate dobre reči. Samo tu pa tam so malo slabši in pa nekaj kazni imate za svojo otroško razposajenost. Toda gospodična Bigova zahteva strogo kazni, ker ste jo hoteli osmešiti.

— Gospa predstojnica!

— Dovolite mi izgovoriti do konca. Predno vam nalozim kazni, ki jo zaslužite, hočem apelirati na vaše srce. Ali je mogoče, da bi zaničevali vzgojiteljico, ki se vam posveča s tako verno, ljubeznijo in udanostjo? Vedite, da je to groba nedisciplinirana in pohujšljiv prestop.

Tisti hip je zapel v sosedni sobi telefon. Gospa Harplioné je vstala.

— Takoj pridem. Počakajte malo.

Ko je ostala sama, je Denisa srdito dvignila roko in zadela ob vazo z belimi rožami. Vazo je sicer prestregla, vendar se je pa malo vode razlilo po mahagonijevi pisalni mizi.

Brž je vzela žepni robec in obrišala mizo. Ta čas se je pa vrnila predstojnica. Gojenki je padel robec na tla.

No, draga dete, ste dobro pemsili stvar?

— Da, gospa, toda gospodična Bigova me nima rada, vedno najde

pretvezo, da me lahko kaznuje.

— Že mogoče, toda v tem primeru boste gotovo tudi sami priznali da ima deloma prav.

— Če bi ne bila čisto po krivem kaznovana, ki se kaj takega ne moglo zgoditi.

— Mislim, da zdaj svoje dejanje obžalujete.

— Toda, gospa...

Lahko bi bili najboljša učenka. Zelela bi, da se poboljšate.

Razmišljajte o mojih besedah. Jutri se zopet vidiva. — Pojdite.

Denisa se je globoko počutila in odšla. Predstojnica ni bila zadovoljna. Kaj če je zaman apelirala na plemenitost svoje gojenke? Potem bi imela gospodična Bigova prav — a tega ne sme dovoliti.

Ko je spravljala nazaj spridevalo gospodično Penvernovo, je opazila moker žepni robec, ki je bil padel Denisi na tla, ko se je predstojnica vračala od telefona.

Gospa Harplioné se je razveselila. Takoj je dala poklicati gospodično Bigovo.

— Gospodična, — ji je dejala, — obvestiti vas moram o uspehu pogovora z gojenko, ki ste jo hoteli kaznovati.

— Prepričana sem, da zdaj ne dvomite več, da sem govorila resnico.

Nasprotno, motite se. Seveda, gospodična Penvernovo je bila sprva trmasta, ko sem pa apelirala na njeno srce, je svoje dejanje brdsko obžalovala. Skesano in tiho je odšla.

— Čudno se mi zdi...

— Pustila sem jo tu samo. Ko sem se vrnila, sem našla ta robec, ves premočen od solz.

— Denisa je plakala?

— Saj sami vidite. V imenu tel. solz vas prošim, nikar je ne kaznujte. Jutri se še pomenim z njo in prošim, da ji ne omenjate več tistega malenkostnega prestopka.

— In še enkrat, gospodična, ne bodite preveč nervozni, rabite raje vedno mojo metodo.

NOVA GONILNA SILA IZ ZEMLJE ALI IZ SOLNČNIH ŽARKOV

Vedno večja industrijalizacija, vedno večja uporaba kuriva in goriva v industriji je začela skrbeti nekatere znanstvenike. Ti mislijo, da se začeli pečati z mislijo, kako porabo premoga omejiti ali premoč kar nadomestiti z drugimi silami za proizvodnjo toplote. Pri tem so prišli na to-le misel:

Vsakomur je znano, da je v notranjosti naše zemeljske oble nagromadeno tako ogromna množina toplotne energije, ki bi si jo mogel človek pripraviti z vsemi premočmi in z vsemi gorljivimi olji. Potresji dokazujejo, da so globoko pod zemljo vroča in razbeljena žarišča toplote, razbeljena skalovje, od katerega bi vsak kubični meter dal vsaj toliko toplote, kolikor je ga 200 milijonov kosov žarečega premoga. Od te ogromne množice toplote bi zadostovala le ena petina, da bi proizvajala dovolj pare, ki bi gnala turbine s 50 milijoni konjskih sil leto dni.

Resnica je, da je v osrčju zemlje dovolj toplote. Že v globlini nekaj 8 kilometrov pod zemljo znaša vročina kakih 400 stopinj Fahrenheit. Vpasanje pa je, ali je sploh mogoče kopati tako globoko, da bi prišli do te toplote, da bi jo potem mogli izkoristiti po tovarnah, za železnice, za hišno in ulično razsvetljavo, ne glede na gonilno silo strojev itd.

Angleški znanstvenik Chas. Parsons je napravil načrt za tak drzni poizkus. Hoče napraviti v globlini 18 kilometrov dolg rov. Še dalejši poizkus je napravil lanj drug Anglež inž. John Hodgson. Pri tem je uporabil svoje dolgoletne skušnje. Ko je bil rudniški inženjer v Južni Afriki. Hodgson predlaga, naj bi se napravila v zemljo dva rova.

Prvi naj bi bil globok le kakih 8 kilometrov. Tega naj bi kopali. Drugi bi pa moral biti globok 30 ali 40 kilometrov. Tega pa bi izvrtali stroji, ki bi jih vodil s površja zemlje. Rudarji, ki bi delali v prvem rovu, bi morali biti tako oblačeni, da bi jih obleka varovala pred vročino notranjosti, kakor potapljače zavarujejo, da v morski globlini ne zmrznejo ali se ne začne. Delavci v teh rovih pa bi hladihljiv plin in tekoči zrak varovali pred strašno vročino.

Inž. Hodgson se prav nič ne boji dela s stroji v globlini 30—40 kilometrov. Pravi, da ni strahu, ko bi stroji predrti kako skalo, pod katero je lava, da bi ta potem izbržnila na dan in zalila površino zemlje okrog strojev.

Njegov načrt je tak: V veliki jekleni cevi električni tok prenaša nekako tekočo aluminijev mesanico. Jekleno cev, ki naj bi bila v premeru debela kake 3 ali 4 čevlje, bi spustili 1000 čevljev v zemljo. Posebne bombe bi na dnu razrazlale skalovje. Grušč in pesek pa bi žareča tekočina ki kroži v cevi, vržila na površje. V tej večji cevi pa bi bila še druga, manjša cev. Ta bi bila pravi sveder. Čim globlje bi se cev pogrezala v zemljo, tem daljša

bi bila, ker bi ji na površju pritrdil vedno nove dele. Iznašatelj se zdi ves naerč čisto priprast.

Zato pa znani Marconi pravi, da ta zadeva ni tako enostavna. Pravi, da nikdar ne bo mogoče toploto dobivati iz srede zemlje. Pač pa je res enostavno pridobivati toploto iz solnčnih žarkov. Dejal je: — Toplotna energija sonca je neomejena. Vedno je dovolj na razpolago v zraku, v dežju in megli, ob jasnem in oblačnem. Toplota je gibljiva sila okrog nas, nad nami in celo v vodi.

ARETACIJA NEZNANEGA VOJAKA

Drastično zgodbo poročajo iz Lankarašte. Neke noči točno o polnoči, torej ob uri duhov, se je pojavil približno 38-letni možki na trgu pred kraljevo palačo. Bil je bil oblečen v staro vojaško obleko, na glavi je imel preperel slamnik. Stopil je na takozvani rešilni otok sredi trga, se okrenil proti kraljevi palači, se odkril in zatulil na vso moč: "Sa traitze Majestate!" Naj živi Njegovo Velikanstvo, mnogo let naj vlada! Jaz sem neznan vojak in požremljavim te!

Kričanje je seveda zbudilo radovednost vojaških straž in nekega policista, ki je prišel blizu. Ta je hotel besno tulčega moža odstraniti izpred palače, toda nalezel je slabo. "Neznani" vojak je zdivjal, odzvenel je začel kričati: "Kaj si dovoljuješ, surkavec, ne dotakni se mojega posvečenega telesa, ki niti še rojen nisi bil, ko sem že jaz umrl junaške smrti za domovino! Ne dotakni se me, mene, mrtvega junaka, ali pa ti bo žal vse življenje!"

Kričanje je seveda privabilo mnogo ljudi v bližino. "Neznani vojak" se seveda ni pustil ugnati, neprestano je grmel v noč in ni pustil policista do sapa. Vse, ki so bili zbrani okrog njega, je imenoval tovariše, jih pozival k hrabrosti in junaštvu ter mahal s slamnikom, kakor bi imel zastavo v rokah. S težavo je komično več policistov ugnalo divjaka. Zvabili so ga na bližnjo stražnico, kjer je mož kmalu zasmrčel. Drugo jutro so ugotovili, da gre za preprostega, brezposelnega natakarija, ki je pregloboko pogledal v kozareček. Ko se je maček polegel, so moža izpustili.

Eliza Rippova je bila doma iz Osljeka. Kot sirota je prišla leta 1921 v javno hišo v Zemun, od tam v Split in Dubrovnik. V Zagrebu je živela od leta 1926. V splošnem je bila zelo mirno dekle.

Silobran 16letnega učenca s smrtnim izidom.

V Banjaluki se je pred okrog 20 leti zbudil velik ogorčenje, obenem pa bojazen, da gre za kakega vampirja ali seksualnega morilca. Policija je nasprotno prepričana, da gre za dobro premišljen roparski umor. Morilec je iskal pri dekletu denar pa ga ni našel. Ker tudi ni našel dragocenosti, ji je vzal njen drag krzneni plašč. Rippova je opisala morilca kot majhnega čokatega moža, podolgatega obraza. Oblečen je bil v modro obleko. Baje je govoril bosansko narečje.

Eliza Rippova je bila doma iz Osljeka. Kot sirota je prišla leta 1921 v javno hišo v Zemun, od tam v Split in Dubrovnik. V Zagrebu je živela od leta 1926. V splošnem je bila zelo mirno dekle.

Silobran 16letnega učenca s smrtnim izidom.

V Banjaluki se je pred okrog 20 leti zbudil velik ogorčenje, obenem pa bojazen, da gre za kakega vampirja ali seksualnega morilca. Policija je nasprotno prepričana, da gre za dobro premišljen roparski umor. Morilec je iskal pri dekletu denar pa ga ni našel. Ker tudi ni našel dragocenosti, ji je vzal njen drag krzneni plašč. Rippova je opisala morilca kot majhnega čokatega moža, podolgatega obraza. Oblečen je bil v modro obleko. Baje je govoril bosansko narečje.

Silobran 16letnega učenca s smrtnim izidom.

V Banjaluki se je pred okrog 20 leti zbudil velik ogorčenje, obenem pa bojazen, da gre za kakega vampirja ali seksualnega morilca. Policija je nasprotno prepričana, da gre za dobro premišljen roparski umor. Morilec je iskal pri dekletu denar pa ga ni našel. Ker tudi ni našel dragocenosti, ji je vzal njen drag krzneni plašč. Rippova je opisala morilca kot majhnega čokatega moža, podolgatega obraza. Oblečen je bil v modro obleko. Baje je govoril bosansko narečje.

Silobran 16letnega učenca s smrtnim izidom.

V Banjaluki se je pred okrog 20 leti zbudil velik ogorčenje, obenem pa bojazen, da gre za kakega vampirja ali seksualnega morilca. Policija je nasprotno prepričana, da gre za dobro premišljen roparski umor. Morilec je iskal pri dekletu denar pa ga ni našel. Ker tudi ni našel dragocenosti, ji je vzal njen drag krzneni plašč. Rippova je opisala morilca kot majhnega čokatega moža, podolgatega obraza. Oblečen je bil v modro obleko. Baje je govoril bosansko narečje.

Silobran 16letnega učenca s smrtnim izidom.

V Banjaluki se je pred okrog 20 leti zbudil velik ogorčenje, obenem pa bojazen, da gre za kakega vampirja ali seksualnega morilca. Policija je nasprotno prepričana, da gre za dobro premišljen roparski umor. Morilec je iskal pri dekletu denar pa ga ni našel. Ker tudi ni našel dragocenosti, ji je vzal njen drag krzneni plašč. Rippova je opisala morilca kot majhnega čokatega moža, podolgatega obraza. Oblečen je bil v modro obleko. Baje je govoril bosansko narečje.

Silobran 16letnega učenca s smrtnim izidom.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Iz Jugoslavije.

Tragedija zagrebske prostitutke.

V Zagrebu je neznan možki napadel 28-letno tolerirano prostitutko Elizo Rippovo in ji z nožem prečezal grlo ter jo večkrat hudo ranil. Dekle so prepegljali v bolnico usmiljenih sester, kjer je po poškodbah podlegla. Morilec je svojo žrtev tako hudo poškodoval, da je bila vsaka pomoč zaman. Dekle je živelo še 24 ur po zločinu in ker je imela prerezano grlo, so ji morali vlivati po cevi ki tekočo hrano.

Kljub smrtnonevarnim poškodbam se je dekle večkrat zavedlo in je celo lahko jedva slšno govorila. Izpovedala je, da storila ne pozna, da pa je bil že večkrat pri njej na spanovanju. Na podlagi njenega opisa je policija aretirala več osumljenih oseb.

V Zagrebu je seveda zločin zbudil veliko ogorčenje, obenem pa bojazen, da gre za kakega vampirja ali seksualnega morilca. Policija je nasprotno prepričana, da gre za dobro premišljen roparski umor. Morilec je iskal pri dekletu denar pa ga ni našel. Ker tudi ni našel dragocenosti, ji je vzal njen drag krzneni plašč. Rippova je opisala morilca kot majhnega čokatega moža, podolgatega obraza. Oblečen je bil v modro obleko. Baje je govoril bosansko narečje.

Silobran 16letnega učenca s smrtnim izidom.

V Banjaluki se je pred okrog 20 leti zbudil velik ogorčenje, obenem pa bojazen, da gre za kakega vampirja ali seksualnega morilca. Policija je nasprotno prepričana, da gre za dobro premišljen roparski umor. Morilec je iskal pri dekletu denar pa ga ni našel. Ker tudi ni našel dragocenosti, ji je vzal njen drag krzneni plašč. Rippova je opisala morilca kot majhnega čokatega moža, podolgatega obraza. Oblečen je bil v modro obleko. Baje je govoril bosansko narečje.

Silobran 16letnega učenca s smrtnim izidom.

V Banjaluki se je pred okrog 20 leti zbudil velik ogorčenje, obenem pa bojazen, da gre za kakega vampirja ali seksualnega morilca. Policija je nasprotno prepričana, da gre za dobro premišljen roparski umor. Morilec je iskal pri dekletu denar pa ga ni našel. Ker tudi ni našel dragocenosti, ji je vzal njen drag krzneni plašč. Rippova je opisala morilca kot majhnega čokatega moža, podolgatega obraza. Oblečen je bil v modro obleko. Baje je govoril bosansko narečje.

Silobran 16letnega učenca s smrtnim izidom.

V Banjaluki se je pred okrog 20 leti zbudil velik ogorčenje, obenem pa bojazen, da gre za kakega vampirja ali seksualnega morilca. Policija je nasprotno prepričana, da gre za dobro premišljen roparski umor. Morilec je iskal pri dekletu denar pa ga ni našel. Ker tudi ni našel dragocenosti, ji je vzal njen drag krzneni plašč. Rippova je opisala morilca kot majhnega čokatega moža, podolgatega obraza. Oblečen je bil v modro obleko. Baje je govoril bosansko narečje.

Silobran 16letnega učenca s smrtnim izidom.

V Banjaluki se je pred okrog 20 leti zbudil velik ogorčenje, obenem pa bojazen, da gre za kakega vampirja ali seksualnega morilca. Policija je nasprotno prepričana, da gre za dobro premišljen roparski umor. Morilec je iskal pri dekletu denar pa ga ni našel. Ker tudi ni našel dragocenosti, ji je vzal njen drag krzneni plašč. Rippova je opisala morilca kot majhnega čokatega moža, podolgatega obraza. Oblečen je bil v modro obleko. Baje je govoril bosansko narečje.

Silobran 16letnega učenca s smrtnim izidom.

V Banjaluki se je pred okrog 20 leti zbudil velik ogorčenje, obenem pa bojazen, da gre za kakega vampirja ali seksualnega morilca. Policija je nasprotno prepričana, da gre za dobro premišljen roparski umor. Morilec je iskal pri dekletu denar pa ga ni našel. Ker tudi ni našel dragocenosti, ji je vzal njen drag krzneni plašč. Rippova je opisala morilca kot majhnega čokatega moža, podolgatega obraza. Oblečen je bil v modro obleko. Baje je govoril bosansko narečje.

Silobran 16letnega učenca s smrtnim izidom.

V Banjaluki se je pred okrog 20 leti zbudil velik ogorčenje, obenem pa bojazen, da gre za kakega vampirja ali seksualnega morilca. Policija je nasprotno prepričana, da gre za dobro premišljen roparski umor. Morilec je iskal pri dekletu denar pa ga ni našel. Ker tudi ni našel dragocenosti, ji je vzal njen drag krzneni plašč. Rippova je opisala morilca kot majhnega čokatega moža, podolgatega obraza. Oblečen je bil v modro obleko. Baje je govoril bosansko narečje.

Silobran 16letnega učenca s smrtnim izidom.

V Banjaluki se je pred okrog 20 leti zbudil velik ogorčenje, obenem pa bojazen, da gre za kakega vampirja ali seksualnega morilca. Policija je nasprotno prepričana, da gre za dobro premišljen roparski umor. Morilec je iskal pri dekletu denar pa ga ni našel. Ker tudi ni našel dragocenosti, ji je vzal njen drag krzneni plašč. Rippova je opisala morilca kot majhnega čokatega moža, podolgatega obraza. Oblečen je bil v modro obleko. Baje je govoril bosansko narečje.

Banja Luka je reka Vrbas v dveh dneh padla skoro za poldrugi meter. V Bosanski Krajini je se sedaj zaradi pomanjkanja krme, ki je segnila pod 7 m globoko vodo, poginilo krog 20.000 glav živine. Na polju, ki je sicer zelo rodovitno, bo letos dobro obrodila samo pozna koruga.

Strelna ubila štiri osebe.

Te dni so bile tudi v Dalmaciji hude nevihte in je v vasi Kosovo blizu Knina med nevihte ubila strelna štiri osebe. Prvi žrtvi sta bila dva pastirja, ki sta se na pašniku med ploho zatekla pod neko drevo, v vasi sami pa je strelna ubila sestri Darinko in Ano Trkuljo.

Predrzi tatovi.

V splitski okoliščini se potika v zadnjem času predrznata tatinstva in vlomilska tolpa. V znani romarski cerkvi Gospe od Milosti pod Kozjakom blizu Kaštela je ta tolpa pokradla razne dragocenosti in po izvršeni tatvini so bili zločinci tako predrzni, da so se utaborili kar pred cerkvijo in pekli tam na razno pri raznih kmetih ukradenec oves. Orožništvo je poslalo več patrulj za tatovi, ki pa doslej še niso izsledeni.

Slepar v orožniški uniformi.

V Vrhu se je dogodila te dni predrzna sleparija. K trgovcu Sebastijanu Lebu, ki ima svojo trgovino nasproti orožniškega poveljstva, je prišel neki orožnik ter prosil trgovca, naj mu da 1000 Din za orožniškega poveljnika, ki je izgubil ključ od blagajne in mora nujno poravnati neke račune. Trgovcu je brez obotavljanja izročil tisoček, orožnik pa mu je izstavil pokotnico in dejal, da bo denar že drugi dan prinesel nazaj. Ker denarja ni bilo od nikoder, se je trgovec podal na orožniško poveljstvo ter tam zvedel, da je nasel predrznemu sleparju.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

MOLITVENIKI

SVETA UKA
v platno vez.90
v fino usnje vez.1.50
v najfinije usnje vez 1.80
v najfinije usnje trda vez.1.80

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez.90
v fino usnje vez.1.50
v najfinije usnje vez 1.80

RAJSKI GLASOVI
v platno vez.80
v usnje vez.1.20
v fino usnje vez.1.50
v najfinije usnje vez 1.80

KVISH SRCA
v imitirano usnje vez.80
v usnje vez.80
v fino usnje vez.1.20
v najfinije usnje vez 1.50
v najfinije usnje trda vez.1.50
v bel celluloid vez.1.20

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno1.50
v najfinije usnje vez 1.50
v najfinije usnje trda vez.1.80

MARIJA VARNINJA
fino vez.1.20
v fino usnje1.50
v najfinije usnje trda vez.1.60

Hrvatski molitveniki:
Učitelja jastarosti, fina vez.1.50
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez 1.50
najfinije usnje vez.1.60
Zvonice nebes, v platno80
fina vez.1.50
Vienne, najfinije usnje vez.1.60

Angleški molitveniki:
(za mladino)
Child's Prayerbook
v barvnate platnice vezano30
v belo kož. vezano1.10
Come Unto Me30
fino vezano35

Key of Heaven:
fino vezano35
v usnje vezano70
v najfinije usnje vezano1.20
(ZA ODRASLE)

Key of Heaven:
v celod. vezano1.20
v celod. najfinije usnje vez.1.50
v fino usnje vezano1.50

Catholic Pocket Manual
v fino usnje vezano1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo2.50
Angleško-slov. in slov. angl. slovar .90
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5.50

Angelska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši10

Boj nalezljivim boleznim75
Cerkniško jezero1.20
Donatij živnozdravnik broširano 1.25

Domatij zdravnik po Knalpu: broširano1.25

ČIN GOSPODA PIJA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

(Nadaljevanje.)

— Imate prav — je res malo brezobzirno in spočetka tega tudi nisem hotel. — Ostro pogleda gospo Hedviko. — Toda, ali ste se vi name ozirali? Tedaj niste na to mislili, da —

Naglo ga ustavi gospa Hedvika: — Prosim, za trenutek — Obrnivi se k sinu, reče: — Hinko, prosim, pogledaj za Pijo; ne bi hotela, da dolgo ostane sama.

Po celem Hedvikinem telesu se trese nemir, kar sta tudi oba gospoda opazila. Starejši si je zadovoljno mel roke, mlajši pa je začuden gledal. Ali je mati že poznala svetnika Lončarja? Skoro je izgledalo tako. Čutil je, da ga hoče mati odpraviti iz sobe. Toda se ni ravnal po njeni želji. S tem možem ni smela imeti nikake tajnosti, da ne bi on, ki je njen sin, o tem vedel!

— Dovolj mati, da ostanem!
— Mladi gospod ima prav; zakaj naj bi ne vedel, da je treba med nama še poravnati stare račune? — se smeje Jurij Lončar, ker se je pel na bojazni gospe, ki mu je izdala, da je njen prvi zakon ostala tajnost sinu in hčeri.

Toda otroci so smeli vedeti, kako kruto je njih mati ravnala z možem, ki je v njej videl vso svojo srečo in ki mu jo je poptevala v tla.

— Stare račune? Kako mati?
Zvedavo gleda Hinko materi v obraz, s tiho sumnjo — njegova oboževana mati — kaka je bilo to mogoče?

— Gospod sodni svetnik Lončar se je slabo izrazil. Hinko; ničesar ne vem o starih računih in zahtevah! Njegova izjava pa me sedaj sili, da ti povem, česar do sedaj nisi vedel in kar je v bistvu tudi brezpomembno, četudi izveš: predno sem poznala vajinega očeta, sem bila žena gospoda svetnika Lončarja.

Kot bi je ne razumel prav, tako začuden gleda Hinko mater — njeno mati tedaj — ločena žena? Čudno ga je zadela ta novica. Ali je Jurij Lončar opazil njegove misli?

— Da, in Pij Hrastnik je bil kriv, da je vajina mati šla od mene, četudi me ni napolnjevala nobena druga misel, kako jo osrečiti, — pripomni Lončar.

— Ako bi v resnici bilo tako, ne bi nikdar želela ločiti se od vas, Jurij Lončar, — odgovarja gospa Hedvika s tresočim glasom. — Zelo ste krivični, da mojemu sinu že davno minule stvari pripisate pred oči na način, ki ima namen njim mater in očeta pred njimi ponižati.

Ker smo se že dotaknili moje preteklosti, tedaj naj tudi moj sin ve, kako se je vse zgodilo! Sklep, da vas zapustim, je bil že gotov, še predno je Pij Hrastnik stopil v moje življenje. Ako hočete biti pošten, morate to priznati. Moje življenje poleg vas mi je bilo navdilo bogastvo in uživanje, ki se mi ga nudi, nezno, ker ste me vsled svoje neutemeljene nezaupljivosti neizmerno mučili. Imeli ste me skoro zaprt — vedno sem bila pod nadzorstvom vaše matere, ki ni mogla razumeti, da ima komaj dvajsetletna žena tudi svoje zahteve po življenju. Ni čudno, da je mesto ljubezni prišel odpor!

Ko je nekdo slučajno prišel v vašo hišo Pij Hrastnik in sem ga spoznala kot vsega človeka in sem ga tudi pričela ljubiti, tedaj sem dobila pogum za to, kar bi že davno morala storiti: da si vzamem svojo prostost. Oba sva z veliko silo čutila, da morava biti skupaj.

Ni bilo nič, prav nič krivičnega, — ničesar, da bi zaradi tega morala zardeti pred svojimi otroci. Revna, kot sem prišla v vašo hišo, tako revna sem šla. In vaše ilme, ki sem ga nekoč nosila, sem držala čisto, dokler ni bila najina ločitev sodnijsko izrečena in sem ga zamenjala z imenom Hrastnik.

Za površne sodnike je mogoče krivda na moji strani in tudi rada prenesem očetek — toda, kdor je videl natančneje, je vedel, da mora priti konec, kot mi je takrat povedal sam vaš dobri prijatelj, ki je razmere dobro poznal.

Gospa Hedvika, ki je večinoma govorila Lončarju, se sedaj obrne k Hinku.

— To, moj sin, je zgodovina prvega kratkega zakona tvoje matere. Rada prevzamam mali del krivde na sebe, za katero sem se prej dovolj pokorila. Z očetom sva se dogovorila, da o tem ničesar ne poveva, ker bi bilo brez pomena. Ker pa si izvedel, upam, da zaradi tega ne boš nič slabše mislil o svoji materi.

Zaradi oči se mladenič oprime roke gospe Hedvike.

— Ne, v resnici ne, mati! Ti si nam najboljša mati in si bila očetu neprestano zvesta in razumna tovarišica, četudi ti mnogokrat ni bilo lahko. To naj govorijo sodni svetnik tudi ve. Teško je biti tovarišica umetnika, nerazsodnega moža, polnega misli in domišljij, kot je bil naš oče. Toda bila si njegova dobra tovarišica, ne njegova sužnja. Ko sem dorasla, sem opazoval tvoje razmerje do očeta. In predvsem se imava Pija in jaz tebi zahvaliti, da si bila najina otroška leta tako srečno in solčna — nikdar ti ne bova tega pozabila.

Bila je zavist, čista zavist, s katero je Jurij Lončar gledal mater in sina in bolelo se mu je krivilo srce pri misli, da bi ta lepi mladenič mogel biti tudi njegov sin. Njemu pa ni dala nobenega otroka, četudi si je od ne tako zelo želel sina in naslednika.

In njegov čut zavisti, nevoščljivosti in sovraštva se še poveča pri pogledu na dva tako tesno zvezana človeka.

Niti najmanjšega dela dolga umrlega arhitekta ne bo odpustil. Tihi opomin njegovega srca, da bi uničil poroštveno listino in bi velikodušno zavrgel svojo opravičeno zahtevo, kar bi bilo zanj pri njegovem velikem premoženju le malenkost, je takoj zadušil — ne!

Zakaj bi se kazal velikodušnega proti ženi, ki mu je napravila tako krivico in je ni niti občutila?

Tembolj naj plača krivico, katero mu je napravil njen ljubeznjivi mož, na svojem lastnem telesu — sama in njena dva otroka. Naj vedo, kako se je treba pehati v življenju in se boriti za obstanek.

Vsi dobri duhovi so zapustili Jurija Lončarja, ko je zahteval plačilo poročila.

Kaka pripomba ali prošnja Jesenka, da bi se oziral na Hrastnikove, da naj počaka nekaj mesecev — mogoče bi se v tem času vrnil inženir Martinec, ki je mogoče v tujini kje zadržan zaradi bolezni, mogoče bi ga tudi iskali po časopisih v tujih državah — ne, to ni bilo za Lončarja — neizprosen je bil v svoji zahtevi, sklicujoč se na poroštveno listino.

Gospa Hedvika je naročil, da se naj s svojimi otroci izseli, ker je hišo že oddal v najem.

Z dvignjeno glavo in stisnjenimi ustnicami vzame gospa Hedvika to naznanilo.

Z boleznim nasmehom nekolikokrat pokima pred se. Pričakovala je to.

Lončar je hinavsko kazal, kot da se mu gospa Hedvika smili, zato govori dalje:

— Še nisem izgubil vsega upanja. Mislim namreč, da se je inženir Martinec pripetila kaka nesreča, kajti tako odličen mož ne

more proti svojem prijatelju postati podel, ker bi si sam škodil. In ko bi umrl, bi gotovo dobili kako obvestilo.

— Da, ko bi bil tukaj, toda zaradi svoje iznajdbe je odpotoval v Ameriko. V svoji zadnji dopisnici na mojega moža mu naznaja, da bo vzel prvi parnik, ki vozi v Evropo. Sporočil mu je tudi, da je dosegel, kar je želel. Toda poteklo je že več tednov in ničesar nisimo več slišali o njem. Tedaj pa se je mojega moža lotil nemir, ki sem ga dobro čutila, četudi ga je skušal prikriti.

Stari gospod priklina.

— Da, tudi jaz sem opazil na njem veliko izpremembo. Mojim vprašanjem se je izogibal. — Neka neumnost mi ravno roji po glavi; toda bo kmalu bolje. — Tako mi je odgovarjal. Mislim sem si, da je zato tako potr, ker pri razpisu za načrt gledišča ni uspel.

— Tako je bil razvajan, da kagega neuspela ni mogel prenesti. Toda pri vsaj svoji občutljivosti je razočaranje kmalu pozabil, ker se je oprijel zopet novih misli. Ščasnem sem spoznala, da mora biti nekaj drugega, nekaj kar ga je zelo mučilo. Ako bi bil igralec, bi prav gotovo mislila, da je pri igranju napravil velike dolgove. Toda za to je bilo vedno dovolj pokritja v hranilnici. Vedno sem skrbel za to, da je bil v naših denarnih zadevah red. Moj mož — vedno posodil mnogo denarja. Napolnjalivo sem ga vendar pripravila do tega, da mi je dal polovico svojih dohodkov. S temi sem razpolagala po svoji razsodbi, sem vodila gospodinjstvo in kar mi je denarja ostalo, sem ga naložila v hranilnico. — In zdaj vidim, da je bil ves moj trud zastonj.

(Dalje prihodnjič.)

V PERZIJSKIH GORAH

Siva megla leži nad perzijskimi visokimi gorovjem. Tudi karavanska staja (kjer počiva živina) je komaj prav na rahlo zažvele. Po velikem dvoriščnem prostoru, obganim z ilovnatim zidom, kar križem trdo spe ljudje in živali. Zdaj pa zdaj v bližnjih gorah zakreha kakal, zdaj pa zdaj zasope kamela.

Ura je štiri jutraj. Karavana se počasi prebujala. Gonjaci lezejo iz kočuhov, segajo po molitvenih knjižicah, iščejo določenih mest in z obrazom obrnjenim proti Mekki opravljajo svojo jutranjo molitev. Potem nastane živahno vrvenje. Oseelajo in otovorijo živali. Karavana se pomika počasi čez pusto stepo.

Jaz in moj tolmač Ahmed sva se bila prav pred tednom priključila tej karavani: Perzijci so sicer fatratiki, nepristopni ljudje, a bila sva pri njih varna in nista bila v nevarnosti da naju oropajo.

Najprej smo prestopili ozko, razpokano globel in po nekaj dvehurnem pohodu smo dosegli gorsko planoto. Krasen razgled po perzijskem alpskem svetu se nudi našim očem. Nekako tri ure še rabimo za gorsko višino po prostoru neprestano menjajčem svoje lice. Potem — po strmi stazi navzdol.

Kmalu pridemo do neke karavane. Vodniki pijejo kalno vodo, ki je suranjena pred kočv v nekaki pločevinasti posodi. Kljub žgoči žetji ni ni mogoče piti te umazane brozge. Ukažem zavrti čaja in prav z užitkom ga posrežemo.

Naslednjega jutra se morava ločiti od karavane, kajti najina pot gre proti severu. Najina kamela je že otovorzna. Nameravala sva takoj odriniti, a se zaklepetava z nekaj osebam od karavane. Pročali ljudje in divji obrazi. Na vsak način so se hoteli vsiliti za vodnike, a sem se zahvalil.

Najina pot pelje najprej vzpono, tedno s karavano, katero va zapustila, a po enourni hoji se zaozbine proti severu. Gore stopajo bližje, proti poldnevju je planota še za nama. Stopiva v ozko dolino. Čez približno pol ure srečava karavanco, ki je zaborila ob hribu. Ponudiva Peržanom tobaka, za kar dobitva še dokaj točna navodila za

— Vi ste se prestrašili, Effendi,

— začne eden od banditov. — A ne bojte se, mi smo dobri ljudje in nikogar ne ubijemo, toda vaša kamela in to orožje nam je že pri karavani bilo strašno všeč. Ne bode torej hudi če mi žival in orožje vzamemo seboj v naš tabor.

Na svojih potovanjih po Aziji in Afriki sem marsikaj doživel, a take predznosti pa še nikoli. Ahmed pa je kaj kmalu prišel k sebi. Smeje stopi k enemu od Peržanov in mu reče porogljivo:

— Vidim, da imate še mnogo čje, sicer bi nama že davno nože zarinili med rebra. Toda dovolite, da še midva nekaj poveva. Orožje vam pustiva, a da bi vam pa kamelo dala, to je pa naravnost ne-

mogoče; jo rabiva za potovanje.

Takoj sem vedel, kaj namerava zvit Ahmed s svojim manevrom in zadovoljno prikram Peržanom. Toda zdi se, da banditi z Ahmedovo ponudbo niso nič kaj zadovoljni. Eden od njih pokaže z roko na najin tovor, ki je ležal v bližini na tleh in pravi s pohlepnim pogledom:

— Vidim, da imate še mnogi stvari s seboj. Mohamed, prerok, pravi: — Dajte ubogim, ki imajo malo in z njimi delite svoje premoženje. — Alah vam bo zato poplačal. — Morda bi pokazala, kaj imata v tovoru...

Ugoden trenutek. Peržani buljajo z vso pozornostjo v najino prtljago in poželjivo slede Ahmedu, ki jo razvezuje. To pa je čas zame, da napravim svoje. Z enim skokom sem pri banditih, ki stoje poleg kamela pri orožju in dam najbližjemu krepko brco v trebuh. Brca je bila tako močna, da bandit pade sčvemu kampanu v naročje in se s krikom zvrne na tla. Izrabim ta trenutek in sežem naglo po svoji puški. Ahmed je imel ta čas opravka z drugim banditom, ki je bil tako nagel pri razdeljevanju rafine imovine. Zdal sem jaz pripravljen na vsak boj s Peržani. Tudi Ahmed pride do svoje puške. Pač ni bilo težko opraviti z njimi kar na kratko. Ahmed meni, da jini morava dati vsaj spominski list v obliki bastonade (kazen na vznođu: krivec je tepen po podplatih). A meni se zdi preumazano, da bi na ta način krotil te šakale. Eden od banditov se še vedno zvija na tleh. Ahmed ukaže, naj ga posadite na mulo in čez nekaj minut junaki že stopajo molče čez mrtvi gorski svet.

ODKOD TOLIKO SAMOMUMOROV

Zadnje čase so postali samoumorni izredno pogosti, zlasti med mladino in skupni samoumori, oziroma samoumori po umoru svojega druga. Gotovo je važno, da razumiramo ta pojav ter ga, če možno, zavezimo.

Brezdvomno se izvrše mnogi samoumori v stanju duševne zmedenosti, oziroma duševnega obolenja, mnogo več, nego se običajno misli, kar se izvrše v pričetku obolenja, ko to še ni vsakemu očito. Marsikateri teh bi preprečili, ako bi se takoj pričetkom obolenja skrbelo, da se odda bolnika v zavod. Žalostno pa se moramo še vedno boriti s prenapolnjenostjo zavodov in zato sprejem dostikrat ni takoj mogoč, kar ima dostikrat prav žalostne posledice.

Vedno pogostejše se primerjajo samoumori po izvršenih zločinih, kadar postanejo očiti. Defravdanti si požene krogo v glavo, ko — včasih po dolgem času — pridejo na sled njegovim poneverbam, morilec, ko vidi, da ne more več utiti preganjalcem.

Ako pa ne upoštevamo teh dveh vrst samoumorov, pride od preostalih večina na obup vsled nesreč, gmočnih težav in neuspehov v borbi za obstanek. Življenje je vedno težavnejše in prinaša čim dalje obupnejše razmere. Nemožnost priboriti si eksistenco, izguba službe ali zaslužka — v času vednih redukcij v obratih in službah — privedejo marsikoga do tega, da sklene življenje. Izboljšalo se bo seveda šele, ako postanejo življenjske razmere ugodnejše, kar žal v času oblih hudih gospodarskih kriz ni tako hitro pričakovati.

A mnogi samoumori zlasti pri mladini, vsled "nesrečne ljubezni"? Tu bi morali v prvi vrsti zastaviti poskus izboljšanja.

Res je naša mladina po vojni vsa drugačna kako je bila pred vojno. Ona je zdaj vse preveč pohlepna po užitku, kaže vse premalo res-

POZOR ROJAKI

Vse, kar se tiče "Glasa Naroda", to je naročnino, dopise, vprašanja itd. pošljite na naslov:

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Edinole tako naslovljena pisma bodo zagotovo dospele na pravi naslov.

Rojaki, vpoštevajte to! S tem boste preprečili marsikatero zmedo in zakasnitev.

SHIPPING NEWS

28. maja:
Europa, Cherbourg, Bremen
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
St. Louis, Cherbourg, Hamburg

1. junija:
Mauretania v Cherbourg

2. junija:
Columbus v Cherbourg in Bremen
General Von Steuben v Cherbourg in Bremen

3. junija:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre

4. junija:
De France v Havre
Rotterdam v Boulogne sur Mer

7. junija:
Leviathan v Cherbourg
Bremen v Cherbourg in Bremen

8. junija:
Pres. Harding v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg

9. junija:
Saturnia v Cohn in Havre

10. junija:
Conte Blancamano v Genova
Lapland v Havre

11. junija:
Paris v Havre
Homeric v Cherbourg
Veendam v Boulogne sur Mer

15. junija:
Olympic v Cherbourg
Lerengaria v Cherbourg
Europa v Cherbourg in Bremen

16. junija:
France, Havre
Berlin v Bremen

17. junija:
Roma v Genova
Fennland v Havre

18. junija:
Statendam v Boulogne sur Mer
Minnetonka v Cherbourg

21. junija:
Lafayette v Havre

22. junija:
De France v Havre
Pres. Roosevelt v Cherbourg
Majestic v Cherbourg
Mauretania v Cherbourg

23. junija:
Bremen v Cherbourg in Bremen
Stuttgart v Cherbourg in Bremen

24. junija:
Lafayette v Havre

25. junija:
Lafayette v Havre

26. junija:
Lafayette v Havre

27. junija:
Lafayette v Havre

28. junija:
Lafayette v Havre

29. junija:
Lafayette v Havre

30. junija:
Lafayette v Havre

1. julija:
Lafayette v Havre

2. julija:
Lafayette v Havre

3. julija:
Lafayette v Havre

4. julija:
Lafayette v Havre

5. julija:
Lafayette v Havre

6. julija:
Lafayette v Havre

7. julija:
Lafayette v Havre

8. julija:
Lafayette v Havre

9. julija:
Lafayette v Havre

10. julija:
Lafayette v Havre

11. julija:
Lafayette v Havre

12. julija:
Lafayette v Havre

13. julija:
Lafayette v Havre

14. julija:
Lafayette v Havre

15. julija:
Lafayette v Havre

16. julija:
Lafayette v Havre

17. julija:
Lafayette v Havre

18. julija:
Lafayette v Havre

19. julija:
Lafayette v Havre

20. julija:
Lafayette v Havre

21. julija:
Lafayette v Havre

22. julija:
Lafayette v Havre

23. julija:
Lafayette v Havre

24. julija:
Lafayette v Havre

25. julija:
Lafayette v Havre

26. julija:
Lafayette v Havre

27. julija:
Lafayette v Havre

28. julija:
Lafayette v Havre

29. julija:
Lafayette v Havre

30. julija:
Lafayette v Havre

24. junija:
Vulcania v Trst
Beigenland v Havre

25. junija:
Volendam v Boulogne sur Mer

26. junija:
Columbus v Cherbourg in Bremen

28. junija:
Conte Grande v Genova
Leviathan v Cherbourg

29. junija:
Paris v Havre
Aquitania v Cherbourg

30. junija:
Champlain (NOVI) v Havre
General von Steuben v Bremen

1. julija:
Olympic v Cherbourg
Europa v Cherbourg in Bremen

2. julija:
Lafayette v Havre
Westernland v Cherbourg in Hamburg

3. julija:
Deutschland v Cherbourg in Hamburg

4. julija:
Rotterdam v Boulogne sur Mer

5. julija:
Cleveland v Cherbourg in Hamburg

6. julija:
President Harding v Cherbourg

7. julija:
Saturnia v Cohn in Havre

8. julija:
Conte Blancamano v Genova
Lapland v Havre

9. julija:
Paris v Havre
Homeric v Cherbourg
Veendam v Boulogne sur Mer

10. julija:
Statendam v Boulogne sur Mer
Minnetonka v Cherbourg

11. julija:
Lafayette v Havre

12. julija:
Lafayette v Havre

13. julija:
Lafayette v Havre

14. julija:
Lafayette v Havre

15. julija:
Lafayette v Havre

16. julija:
Lafayette v Havre

17. julija:
Lafayette v Havre

18. julija:
Lafayette v Havre

19. julija:
Lafayette v Havre

20. julija:
Lafayette v Havre

21. julija:
Lafayette v Havre

22. julija:
Lafayette v Havre

23. julija:
Lafayette v Havre

24. julija:
Lafayette v Havre

25. julija:
Lafayette v Havre

26. julija:
Lafayette v Havre

27. julija:
Lafayette v Havre

28. julija:
Lafayette v Havre

29. julija:
Lafayette v Havre

30. julija:
Lafayette v Havre

1. avgusta:
Lafayette v Havre

2. avgusta:
Lafayette v Havre

3. avgusta:
Lafayette v Havre

4. avgusta:
Lafayette v Havre

5. avgusta:
Lafayette v Havre